

Høringsnotat vedrørende udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (herefter bygningspuljens tilskudsordning) var sendt i høring den 15. februar 2021 med frist for afgivelse af høringssvar den 8. marts 2021.

Der er modtaget i alt 29 høringssvar.

Følgende 6 høringssvar har angivet, at de ikke har bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen: Forsyningstilsynet, CO-industri, FSR Danske Revisorer, Forbrugerrådet Tænk, Grundejernes Investeringsfond og Københavns Erhvervsakademi (KEA).

Følgende 23 høringssvar har afgivet bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet: EjendomDanmark, MST Bygtjek, Glarmesterlauget i Danmark, OK a.m.b.a., KNN Energirådgivning, Mineraluldindustriens Brancheråd (MBR), Danmarks Almene Boliger (BL), Foreningen Termonet Danmark, Danske Bygningskonsulenter, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Intelligent Energi, Rockwool, DI på vegne af DI Dansk Byggeri og DI Byg, Konstruktørforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF), VELTEK, Rådet for Grøn Omstilling (RGO), Dansk Køl & Varme, Velux, Synergi, Varmepumpeindustrien, Vinduesindustrien og SEP Sønderjylland.

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert enkelt emne. Bemærkningerne er markeret med *kursiv*. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringsnotater er disponeret efter følgende punkter:

1. Fastsættelse af ansøgningsrunder
2. Afvisning af ufyldstgørende ansøgninger
3. Tilsagn om tilskud vedrørende bygningens klimaskærm ydes ikke til forbedringer uden for den termiske del af klimaskærmen
4. Tilsagn om tilskud til balanceret mekanisk ventilation betinges af, at anlægget etableres i min. 75 pct. af boligarealet
5. Justering af tilskudssatser
6. Øvrige bemærkninger, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer

Kontor/afdeling
Center for
energiadministration

Dato
19-03-2021

J nr. 2021 - 696

/MBHA

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

1 Fastsættelse af ansøgningsrunder

Mineraluldindustrien (MBR), OK, Rockwool, Synergi, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Velux og Danske Bygningskonsulenter finder det positivt, at det bliver muligt at søge om tilsagn om tilskud flere gange om året, så de påtalte stop go-effekter afhjælpes.

EjendomDanmark vurderer, at hensigten bag bestemmelsen er god, men at rammerne for opdelingen af puljen bør præciseres, f.eks. med hensyn til, hvordan det årlige beløb opdeles. OK ser gerne fire årlige ansøgningsrunder, mens TEKNIQ Arbejdsgiverne opfordrer til, at ansøgningsrunderne planlægges bedst muligt med bygningsejernes typiske cyklus for vedligeholdelsesarbejder i sommerhalvåret.

Hensigten bag forslaget om flere sekventielle ansøgningsrunder i løbet af året anerkendes af Intelligent Energi og DI, som dog er bekymrede for, at der kommer lige så mange ansøgninger som i efteråret 2020, hvilket vil resultere i mange afslag pr. ansøgningsrunde. Det fremhæves, at ansøgerne i det tilfælde blot vil søge igen, idet der ikke er lagt op til at give fyldestgørende ansøgninger fortrinsstilling ved næste ansøgningsrunde.

Dansk Køl & Varme ser muligheden for at søge tilskud flere gange om året som en forbedring, men ser helst en helårlig løsning – f.eks. et skattemæssigt fradrag lignende håndværkerfradraget.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for de overvejende positive tilkendegivelser vedrørende fastsættelsen af flere sekventielle ansøgningsrunder i løbet af året.

Ministeriet bemærker i forhold til bekymringen for et stadig stort antal ansøgninger og afslag i hver ansøgningsrunde, at det årlige beløb afsat på finansloven kan opdeles i flere ansøgningsrunder således, at der alene kan søges om tilsagn om tilskud op til det samlede beløb, som ansøgningsrunden er afgrænset til. Når der er modtaget ansøgninger svarende til det beløb, der er afsat til ansøgningsrunden, vil puljen lukke, og det vil ikke længere være muligt at søge. Det forventes derfor, at langt færre ansøgere vil opleve at få afslag på deres ansøgning, fordi midlerne er opbrugt. Skulle ansøgere, som har fået afslag som følge af, at puljens midler er opbrugt, få fortrinsstilling ved næste ansøgningsrunde, ville det være i strid med først til mølle-princippet i bekendtgørelsens § 9, stk. 3. Man kan derved også risikere, at midlerne i den næste ansøgningsrunde på forhånd er opbrugt som følge af en sådan fortrinsret. Ministeriet vurderer på denne baggrund, at en fortrinsret ikke løser problemet med, at mange ansøgere har oplevet at få afslag, fordi puljens midler er opbrugt.

Med hensyn til ønsket om en mulighed for en helårlig løsning, gør ministeriet opmærksom på, at skattemæssige fradrag er uden for ministeriets ressortområde. Parterne bag Energiaftalen fra 2018 valgte i sin tid, at Bygningspuljen skulle være en tilskudspulje og ikke et fradrag. En pulje har fordele så som, at staten klart kan angive, hvor mange penge der skal anvendes til indsatsen, ligesom at det gennem en tilskudspulje er muligt at yde et større tilskud til den enkelte, der får tilsagn om støtte, end gennem et fradrag, da fradraget ellers skulle være ret højt. En puljeløsning med positivliste giver Energistyrelsen mulighed for at yde tilskud til bestemte tiltag – dermed er der større potentiale for, at tilskuddene går til de investeringer, der giver de største energibesparelser. Ministeriet kan dog oplyse, at har man fået meddelt tilsagn om tilskud, kan tilskuddet søges udbetalt uafhængigt af ansøgningsrunderne, som alene gælder ansøgning om tilsagn om tilskud.

2 Afvisning af ufyldstgørende ansøgninger

Enkelte høringsparter udtrykker bekymring for, at ufyldstgørende ansøgninger afvises og ikke indgår i ansøgningsrækken. DI mener, at muligheden for at afvise ufyldstgørende ansøgninger er problematisk, hvis ansøgningsportalen fortsat volder ansøgerne problemer, som det var tilfældet i efteråret 2020.

Almene Boliger opfordrer i relation til ansøgningsportalen til, at det i ansøgningsportalen bliver muligt at indtaste flere adresser eller et matrikelnummer for de bygninger, hvor ejeren er den samme for samtlige adresser.

EjendomDanmark vurderer, at der er behov for regler, der fastlægger håndteringen af ufyldstgørende ansøgninger og anbefaler, at Energistyrelsen pålægges en informationsindsats over for de afviste ansøgninger.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig parternes bekymring. Ministeriet kan oplyse, at der er udarbejdet en forbedret og mere brugervenlig ansøgningsportal og ansøgervejledning. Forbedringerne af ansøgningsportalen omfatter bl.a. adressevalidering, automatisk indhentning af oplysninger fra Bygnings- og Boligregistret (BBR) og visse angivelser i ansøgningseskemaet bliver obligatoriske. Ministeriet oplyser også, at Energistyrelsen vil begrunde evt. afviste ansøgninger over for ansøgeren i overensstemmelse med forvaltningslovens regler, ligesom sådanne afgørelser skal vedlægges en klagevejledning.

3 Tilsagn om tilskud vedrørende bygningens klimaskærm ydes ikke til forbedringer uden for den termiske del af klimaskærmen

Alene EjendomDanmark har i sit høringssvar anført, at bestemmelsen om, at der ikke ydes tilskud til tiltag uden for den termiske del af klimaskærmen i bekendtgørelsens § 12, stk. 2, er en unødvendig indskrænkning af muligheden for

at opnå tilskud. Det anføres, at indskrænkningen kan betyde, at innovative, men effektive, projekter, ikke kan opnå støtte.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at bestemmelsen er en præcisering set i lyset af bekendtgørelsens formål. Bekendtgørelsen har til formål at yde støtte til energiforbedringsprojekter med henblik på at opnå energibesparelser og energieffektiviseringer. Det vil således være i strid med bekendtgørelsens formål at yde tilskud til f.eks. ovenlysvinduer i et ikke isoleret loftsrum, idet et sådant tiltag ikke vil medføre en energibesparelse eller –forbedring. Ministeriet finder således ikke, at der er tale om en indskrænkning af muligheden for at opnå tilskud til energibesparende projekter.

4 Tilsagn om tilskud til balanceret mekanisk ventilation betinges af, at anlægget etableres i min. 75 pct. af boligarealet

EjendomDanmark anbefaler ligeledes, at den foreslåede betingelse om, at min. 75 pct. af boligarealet forsynes med balanceret mekanisk ventilation i bekendtgørelsens § 14, nr. 1, 4. pkt., lempes eller udgår, da dette vil være en nødvendig indskrænkning af tilskudsmuligheden.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oplyser, at det var hensigten med tiltaget, at en væsentlig del af bygningen konverteres fra f.eks. naturlig ventilation til mekanisk ventilation med varmegenindvinding. Tiltaget har ikke været tiltænkt støtte til enkelte rum eller mindre arealer i bygningen.

Det har med ansøgningerne fra 2020 dog vist sig, at nogle bygningsejere har søgt om tilsagn om tilskud til ventilation af enkelte rum svarende til arealer omkring 20 m². Idet tilskudssatserne er beregnes pr. m² ventileret areal i intervaller ned til 100 m² eller derunder, vil tilskudssatsen ikke afspejle udgiften afholdt til projektet forholdsmæssigt, hvis der søges om tilskud til meget små arealer. Ministeriet har derfor vurderet, at dette bør afspejles i bekendtgørelsen. I tilfælde, hvor etablering af balanceret mekanisk ventilation i mindre end 75 pct. af boligarealet kan være gavnligt, kan der dispenseres fra kravet.

5 Justering af tilskudssatser

Intelligent Energi, KNN Energirådgivning, Mineraluldindustrien (MBR), OK, Rockwool og Dansk Køl & Varme er grundlæggende positivt indstillet overfor at sænke tilskudssatserne, dels ved i højere grad at rette midlerne mod de mest energibesparende tiltag og dels ved at reducere tilskuddet pr. tiltag, så der gives tilsagn om tilskud til flest mulige tiltag. Synergi og VELUX bakker op om en generel nedsættelse af tilskudssatserne, men nedsættelsen bør være teknologineutral for at flest mulige energieffektiviseringer kommer i spil.

MST Bygtjek vurderer, at midlerne i 2020 i høj grad er brugt til tilskud til udskiftning af vinduer, og at tilskudssatsen til udskiftning af vinduer med de ændrede tilskudssatser fortsat vil være for høj. Imidlertid finder Glarmesterlauget, Danske Bygningskonstruktører og DI det beklageligt, at støtten for udskiftning af vinduer nedsættes så markant. Det vækker en bekymring for, at mange bygningsejere, som følge af den nedsatte tilskudssats, vil vælge vinduer i energiklasse 1 som er billigst, eller helt fravælge at udskifte vinduer.

For så vidt angår tilskudssatserne til varmepumper, undrer det Mineraluldindustrien (MBR), at støtten til visse varmepumper er højere end andre. OK vurderer, at tilskudssatserne for varmepumper med fordel kan sættes et stykke længere ned, f.eks. til 20 pct. for A++ varmepumper og 25 pct. for A+++ varmepumper.

Med hensyn til justeringen af tilskudssatsen til facadeisolering mener Rockwool, at det ville være hensigtsmæssigt at fastholde en højere tilskudssats til facadeisolering, da det er et vigtigt energiforbedringstiltag. Facadeisolering kan have betydning for vinduer og tagudhæng, hvilket umiddelbart kan afholde bygningsejere fra facadeisolering, som ellers er hensigtsmæssigt til at nedbringe opvarmningsbehovet.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for de overvejende positive bemærkninger og tilkendegivelser. Ministeriet kan oplyse, at tilskudssatserne består af en procentsats, som ganges på de estimerede markedspriser for de støtteberettigede tiltag. Procentsatserne er generelt fastlagt således, at de tiltag, som bidrager til de største energibesparelser, giver det største procentvise tilskud. Derved tilskyndes en så energieffektiv udnyttelse som mulig af puljens midler, og ansøgerne tilskyndes til at benytte de mest energieffektive løsninger og produkter i deres energiforbedringsprojekter.

Baggrunden for at nedsætte tilskudssatserne er, at den samlede pulje skal ramme et niveau, hvor der er midler at søge henover året, og hvor der samtidig gives tilsagn til at understøtte flest mulige energiforbedringer. Derudover har tilskudssatsen for visse tiltag vist sig at være meget høje sammenlignet med den energibesparelse, de giver.

6 Øvrige bemærkninger, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer

Idet de foreslåede ændringer primært sigter mod en mere jævn administration af puljen og at afhjælpe de stop go-effekter, som markedet har påtalt forud for åbningen af Bygningspuljen i 2021, har høringsparterne benyttet anledningen til at

fremsætte bemærkninger og opfordre til yderligere forbedringer af ordningen. En del af de indkomne høringssvar vedrører således forhold, som ikke er omfattet af de foreslåede ændringer.

For så vidt angår revision af positivlisten, vurderer Glarmesterlauget, at der ikke alene bør kunne gives tilskud til udskiftning af vinduer, men til udskiftning af ruder. Årsagen hertil er, at udskiftning af vinduer, som kunne have været energiforbedret i form af udskiftning af ruden, giver et stort ressourcospild for en lille energiforbedring. Herudover anfører Vinduesindustrien, at Energistyrelsen med ordningen de facto har indført 2 energiklasser med strengere krav end bygningsreglementets mindstekrav, uden at det efter Vinduesindustriens opfattelse er rentabelt eller bidrager med yderligere energibesparelser. Der opfordres desuden fra Intelligent Energi, Rådet for Grøn Omstilling, TEKNIQ Arbejdsgiverne og Veltek til at fremtidssikre ordningen, så der kan gives tilskud til energiforbrugende enheder med intelligent styring, som bidrager til yderligere energibesparelser. Rådet for Grøn Omstilling påpeger en række konsekvenser ved at yde støtte til at konvertere bygningers forsyning til varmepumpe, herunder stop go-effekter, men anerkender, at der er taget skridt for at imødekomme problematikken. Det foreslås, at der i stedet bliver forbud mod bestemte brændselsformer så tidligt som muligt, f.eks. lignende kravet i bygningsreglementet om, at opvarmning af nye boliger som udgangspunkt skal baseres på vedvarende energi. I samme retning finder SEP Sønderjylland det problematisk, at der ikke gives støtte til varmepumper tilknyttet en fælles jordvarmeslange eller brine, da denne teknologi kan være mere energieffektiv end individuelle varmepumper.

Enkelte høringsparter påpeger, at tilsagnets varighed bør reduceres af hensyn til at fremskynde den grønne omstilling og for at imødekomme de påtalte stop go-effekter på markedet. Intelligent Energi og OK mener, at tilsagnets varighed bør reduceres fra 2 år til 1 år, mens TEKNIQ Arbejdsgiverne og Varmepumpeindustrien opfordrer til at begrænse tilsagnets gyldighed ned til 6 mdr. afhængigt af tilskuddets størrelse. OK påpeger samtidig, at der bør være en dispensationsmulighed for foreninger o. lign., som har længere beslutningsprocesser.

Intelligent Energi bemærker, at beløbsgrænsen for revision af energiforbedringsprojekter på 500.000 kr. eller derover, afviger fra lignende ordninger, hvor beløbsgrænsen typisk er 250.000 kr. Konstruktørforeningen og Dansk Køl & Varme mener ligeledes ikke, at bekendtgørelsen tager højde for at føre kontrol med kvaliteten af materialer eller de udførte arbejder.

Med hensyn til reservationen på 60 pct. af midlerne til projekter, der inkluderer konvertering af bygningens forsyning til varmepumpe, vurderer Konstruktørforeningen og Velux at denne andel er for høj. Det vurderes, at reservationen vil betyde, at bygninger med fjernvarme risikerer at blive udelukket fra at få tilsagn om tilskud, og at der bruges midler på varmepumpeinstallationer i

bygninger, hvor konvertering til varmepumpe vil være en suboptimal løsning. TEKNIQ Arbejdsgiverne udtrykker bekymring for, at sammenblandingen mellem tiltagene i øremærkningen begrænser antallet af konverteringer, idet hele tilsagnsbeløbet for projekter, der inkluderer mere end varmepumper, henregnes til øremærkningen.

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF) bemærker, at de foreslåede ændringer ikke tager højde for problemstillingen i forbindelse med kravet om energimærkning og andelsboligforeninger beliggende i tæt/lav bebyggelse med lodrette skel (dvs. fritliggende huse, samt kæde- række- og dobbelthuse). For disse boliger foretages energimærkningen for den enkelte andelsbolig af andelshaveren. Andelsboligforeninger, der er opført som tæt/lav bebyggelse vil dog som altovervejende hovedregel bestå af bygninger, der vil blive tildelt samme energimærke, da de er identiske.

Ministeriets bemærkninger

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kvitterer for opfordringerne til udvikling af ordningen og øvrige bemærkninger, herunder høringsparternes opfordringer til fortsat dialog med høringsparterne om de videre overvejelser om løbende forbedringer af tilskudsordningen. Ministeriet noterer sig potentialet for nye typer af teknologier, som muligvis kan tilføjes til positivlisten, foreslået af høringsparterne.

Med hensyn til varigheden af meddelte tilsagn, er der intet til hinder for at gennemføre projekterne på kortere tid end to år. Det, at boligejerne har to år til at gennemføre projekter, modvirker negative effekter på markedet, da projekterne som følge deraf vil blive spredt mere ud. Det har ikke været ministeriets erfaring, at tilsagnsmottagere venter med at gennemføre de tiltag, som de har fået tilsagn om støtte til. Erfaringer fra Bygningspuljen 2020 viser, at pr. 19. marts 2021 havde 25 pct. af tilsagnsmottagerne allerede ansøgt om udbetaling til afsluttede projekter, selvom tilsagnene først blev meddelt fra begyndelsen af november. En nedsættelse af tilsagnets varighed kan presse ansøgere til at vælge et for dyrt tilbud, hvis de kommer under tidspres, og omvendt vil virksomheder kunne finde på at sætte deres priser op, hvis det er kendt i markedet, at tilbuddet vil blive accepteret alligevel. Ved at fastholde den 2 årige frist gives tilsagnsmottagerne desuden større fleksibilitet, og en differentieret model forventes at være sværere for ansøgere at forstå og overholde.

Ministeriet noterer sig med hensyn til kontrollen med det udførte arbejde bekymringen for manglende kontrol. Ministeriet kan henvise til, at Energistyrelsen fører kontrol med, at tilsagnsmottagerne overholder betingelser og vilkår for tilsagnet, jf. bekendtgørelsens kapitel 5. Det kan også oplyses, at tilsagnsmottagere ved anmodning om udbetaling af tilskuddet erklærer, at arbejdet er udført efter Energistyrelsens anvisning, og at oplysningerne, der er indsendt med

anmodningen er korrekte, samt at projektet er gennemført i overensstemmelse med tilsagnet, jf. bekendtgørelsens § 23, stk. 2, nr. 5.

For så vidt angår reservationen af mindst 60 pct. af midlerne til projekter, der inkluderer konvertering til varmepumpe, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2, henviser ministeriet til høringsnotatet i forbindelse med, at bekendtgørelsen for Bygningspuljen første gang blev udstedt i oktober 2020, og at øremærkningen følger af Klimaaftalen. Herunder, at de øremærkede midler, der er målrettet til konverteringsprojekter, også inkluderer projekter, hvor der samtidig gennemføres andre energibesparende tiltag. Denne fremgangsmåde er valgt, da man dermed undgår at afvise konverteringsprojekter, der vil indebære en samtidig energioptimering, når de maksimalt 40 pct. umærkede midler er brugt.